

SILOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne pett-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravljenstvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravljenstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t.j. vse administrativne stvari.

Zavarovanje proti nezgodam.

Poglavitna določila iz osnovanega, sedaj v obrtnem odseku državnega zpora obravnavanega zakona o zavarovanji delavcev proti nezgodam so naslednja: Vsi v obrtnostnih zavodih postavljeni delavci in drugi služeči, ki imajo plače največ 800 goldinarjev na leto, morajo biti zavarovani proti nezgodam, vsled katerih se dalj časa ali za zmirom ničesar prislužiti ne more, brez vprašanja, ali je nezgoda ponesrečenec sam zakrivil ali ne. Za zavarovanje se ustanovijo posebni zavodi, stoječi pod nadzorom države, njih moč se bode raztezala črez dočena okrožja in osnovani bodo na podstavi vzajemnosti. Zavarovalnine plača zavarovanec 25 %, sko povprek nad jeden goldinar na dan zaslubi, 75 % pa je plača tisti, ki delo daje. Za učence, volontérje in praktikante plačuje podjetnik obrata, kateri se je zavarovalni dolžan. Država ne došteje ničesar. Kako visoka ima biti premija, to se ravna po tem, kakor je obrat obrtnosti več ali manj nevaren za delavca in zavarovalnina se torej ustanavlja iz dveh obzirov: 1. iz ozira na stopinjo plače zavarovančeve in 2. iz ozira na „nevarnostni razred“, v kateri je uvrščeno to ali ono podjetje. Ako se nezgoda priperi, potem ponesrečenca pet tednov (karenca) pospira krajevna bolniška blagajnica, obča usmiljenost itd. Če se pa po petih tednih pokaže, da ponesrečenec ne more več služiti, za to dobiva vse svoje žive dni 60 odsotkov od svojega delovnega zasluba. Ako deloma več služiti ne more, daje se mu le pomoci, ki je umerjena po danem slučaju, ki pa vendar ne sme znašati nad 50 odsotkov od njegovega poslednjega delovnega zasluba. Ako vsled nezgode umre, dobijo njegovi zapuščenci poseben prihodek. Zavarovanje je prisilno, nadzor nad njim ima država in kdor se po tem zakonu ne ravna, se kaznuje.

Kolikor se dosedaj more posneti iz obravnav obrtnega odseka, videti je, da članovi združenjene levice v odseku želijo važnih prememb v osnovi zakona, ki smo jo naslikali z malimi potezami. Predlagali so namreč, da se nemajmo zavarovati samo pravi tovarni delavci, nego tudi tisti, ki služijo v kmetijskih in gozdarskih obratih, ker tudi leti gonijo stroje in jim strežejo. Tega predloga pa večina odborova ni potrdila in za to je pričakovati, da bodo levica v zbornici dokazati skušala, da bi bilo pravilno, če bi se zavarovanje zaukazalo pri

vseh obratih, kateri po svojstvu svojem morejo biti nevarni življenju in zdravju poslujočib.

Soglasja tudi ni v tem, kar se tiče karence. Kakor je iz gore dane slike jasno, ni v tem oziru zakon pomanjkljiv, nego stvari v življenji tako na našajo, da na vprašanje, ali naj karenca traja tri tedne ali deset tednov, zakon popolnem odgovoriti ne more, kajti to je zavisno od tega, kakšna je nezgoda in koliko kvare. Druga pa je z vprašanjem, kdo naj oskrbuje za časa karenca delavca, ki ga je nezgoda zadela, ker prihodek ali renta daje se mu stoprav po preteklu karenca. Zato bi bil odgovor že pripravljen, ko bi organizacija bolniških blagajnic bila v Avstriji splošna. To pa še ni in zategadljivo so članovi manjšine v obrtnem odboru mnenje izrekli in vladni zastopnik je temu pritrdil, da bi bilo prav, če bi se ukrenil zakon o bolniških blagajnicah, predno se uzakoni zavarovanje proti nezgodam.

Tretjič križala so se v odboru mnenja glede tega, kako je ustrojiti zavarovalnice. Da ta podjetja ne smejo gledati na dobiček in da jim je obvezati samo nezgode, o tem nihče ne dvoji. Toda jasno že ni bilo vprašanje, kako je z državnim dokladom in potem, koliko imata zavarovalnina plačevati delavec in najemnik, največja nasprotja pa so se, kakor smo dejali, pokazala pri posvetovanji o organizaciji zavarovalnih uradov. Osnova zakona predlaga sodružja, ki bi obvezala vse članne obrate jednega okrožja, n. pr. okrožje zbornice trgovske. Manjšina pa je predlagala organizacijo na podstavi svojstva obratov, po pravilu: svoji k svojemu, tako da bi n. pr. vse sladkorne, železne tovarne, steklarne, vsi rudniki itd. iz vsega cesarstva delali sodružje vsako k sebi, organizacijo, ki se dá odobravati z zavarovalnega, tehniškega stališča, ker je po tem razpregled o relativnem številu nezgod pri posamičnih obratih laži in jasnejši. Bila bi taka ustrojba primerna tudi že postojecim organizacijam interesentov. Tudi v državni zbornici nemški bili se je boj zaradi teh dveh principov, konečno je zmogel princip o sodružji istovrstnih obratov. Kaj pa ukrenejo naši socijalni reformatorji, kako se izravnajo protivja meji njimi ali če gava bode obveljala, to utegnemo videti kmalu. Želeti je, da bi politično, strankarsko nasprotje ne vplivalo na takva vprašanja, da bi dobri stvarni razlogi poslancu ne bili samo zatega delj prazni in ničevi, ker so prišli iz drugega kota zbornice in ne ravno iz njegove klopi.

Obravnava proti „kravcem“ v Celovci.

(Dalje in konec.)

Zasliši se priča Lavoslav Koste lac.

Priča se zapriseže. Priča je bil član društva, v katerega je ustoli drugi pot 1884 l. in je bil namenik predsednika in po Krieglu predsednik. Zaznamuje Šturm in Tumo in poslednji čas tudi Železnikarja kot govornike v društvu. Posebnega v političnih zadevah v društvu ni zapazil. Pri volitvah je pa bil v društvu narodni razkol; pevec so bili narodni; Šturm, on, Zadnik, Justin in dr. so pripadali slovenskej stranki; Železnikar je od 1878 leta bil slovenski agitator. Tumo in Kriegla je on imel za Nemce. Pevec je bil izmej zatožencev samo Duh.

Doslej poročali smo, kakor smo že povedali po „Klagenfurter Zeitung“, katero bi morali izjemati še nadalje, da nas je volja, poročilo še naprej tako nadaljevati. A ker bi to bilo preobširno, ker nas je mej tem odsodba prebitela in je vsled tega obravnavna sama izgubila mnogo zanimivosti, zaradi tega bodemo le v glavnih črtah obrisali to pravdo.

Zaprisegale in zaslišavale so se potem priče Stegbauer, Trampuš, Kunc, Justin, Perdan, Cerar, Železnikar, Haderlap, Suhadolnik, Bizjak, Brandstätter, Petrovčnik, Baje v javnej, Jarnej Žitač, Dzimski, Arko, Klein, Armič in Breskvar pa v tajnej seji.

Najdalje izpravevala se je priča M. Kunc, ki je delovanje zatožencev najbolje osvetlil in zagovoril na njegova pikra in lokava vprašanja tako vrlo odgovarjal, da mu dr. Elbogen z vso svojo židovsko premetenostjo ni bil kos, ampak je bil, kakor se pravi, v koži rog ugnan.

Vse priče doble so vprašanja o razmerah v delavskem izobraževalnem društvu, o prepovedanih časnikih in tiskovinah, o „Ljudskem glasu“, o katerem je bilo v tej pravdi sploh veliko govora, o odnošajih zatožencev nasproti drugim delavcem in strankam itd. Prve priče, ki so na vrsto prišle, bile so vse vprašane tudi o svojej narodnosti, to pa zaradi tega, ker je hotel zagovornik, kakor tudi zatoženci vso pravdo spraviti na narodno stališče, trdeč, da so vsi spori navstali le zaradi narodnih nasprotstev, da so zatoženci le žrtev prenapetih Ljubljanskih narodnjakov itd.

Ta taktika imela bi uplivati na koroške portočnike, ki so vsi trdi Nemci, kajti izmej vseh 12

LISTEK.

Rodbinska sreča.

(Roman grofa L. N. Tolstega, poslovenil I. P.)

Drugi del.

(Dalje.)

IV.

Že davno nekurjena in prazna Nikolajska hiša, je z nova oživel, pa ni oživel vse to, kar je bilo v njej. Matere ni več bilo in bila sva sama. Pa sedaj nama ni bilo več treba samote, temveč še celo presedale je nama. Žima je tem slabše minula zame, ker sem bila bolna in sem se še le popravila, ko se je rodil drugi sin. Najini odnosi so bili še vedno hladno prijateljski, kakor ko sva živel v mestu, pa na deželi me je vsak strop, vsak zid, divan spominjal tega, kaj je on bil popred zame in kaj sem izgubila. Kakor bi bilo neko neodpustljivo razdaljenje mej nama, kakor bi me on kaznoval za nekaj, pa bi se delal, kakor bi sam tega ne vedel. Prositi od-

puščanja ni bilo za kaj, ko sama nesem vedela, česa sem kriva; kaznoval me je s tem, da ni dajal meni vsega sebe, vsega svojega srca, kakor poprej; pa nikomur in ničemur ga ni oddajal, kakor bi ga več ne bil imel. Včasih mi je prišlo na misel, da se on le dela tacega, da me muči, da je v njem še živo prejšnje čustvo in skušala sem je priklicati. Pa on se je izogibal odkritosrčnosti, kakor bi bil sumil, da se hlinim in bal se pokazati vsako občutljivost, da bi se mu ne posmehovala. Njegev pogled in ton sta govorila: vse vem, vse vem, nič ni treba praviti, vse vem, kar hočeš povedati. Vem celo, da ti jedno govorиш, drugo pa delaš. Z začetka me je žalilo, da se on tako izogiblje odkritosrčnosti; pozneje sem se privadila misli, da to ni neodkritisrčnost, ampak le pomanjkljaj potrebe v odkritisrčnosti. Jaz ne bi bila mogla obrniti jezika, da bi mu povedala, da ga ljubim, ali ga poprosila moliti z menoj ali pa poslušati, kako igram. Mej nama so bivali že znani pojni priličja. On se je bavil svojimi deli, za katere se jaz nesem brigala in se tudi brigati nesem marala, jaz s svojo lenobo, katera ga ni jezila in žalila ka-

kor poprej. Otroka sta bila premajhna in nista mogla zjediniti nju.

Prišla je pomlad. Katija in Sonija sta prišli na leto na deželo, našo hišo v Nikolskem so začeli predelavati in preselili smo se v Pokrovsko. To je bila še ista Pokrovská hiša s svojo teraso, z mojo nekdanjo pisalno mizo in glasovirjem v svetlem salonu, z mojo sobo z belimi zastori na oknih, in mojimi, rekla bi, tam pozabljenimi sanjami. V tej sobi sta bili dve postelji, jedna, ki je nekaj bila moja, v katerej sem zvečer prekrižala svojega okroglo in rudečelicega Kokšo, in druga majhna v katerej je iz pernic gledal Vanjev obrazek. Ko sem ja prekrižala, ostala sem včasih v sredi te sobe, in zdelen se mi je, da so se začele prikazovati izza okenskih zgrinjal pozabljeni mladostne prikazni. In kaj je bilo iz teh prikaznih? iz teh milih, sladkih pesnij? Spolnilo se je vse, česar sem se le mogla nadejati. Nejasne sanje so postale istina; pa istina je postala težko, trudno in otožno življenje. A vse to: ta vrt, ki se vidi skozi okno, ta prostor, ta steza, ta klop, te pesni slavev, ki se slišijo iz gaja, ta

ni znal niti jeden besedice slovenske. V koliko so zagovornik in zatoženci s to taktiko prodri, razvidno e iz obsobe.

Kar se tiče obtožencev samih, opomniti nam je, da večina prič zatoženih Kriegla in Dhu-a niti poznala ni, in da je večina dokazilnega gradiva bila obtežjujoča le za Železnikarja, Tuma in Šurma. Železnikar si je veliko tudi s tem škodoval, da je priče napadal in psoval. Posledica temu njegovemu ravnaju bila je ta, da je marsikaj prišlo na dan, kar bi se sicer ne bilo povedalo, ker bi ne bilo pravega povoda.

Iz vse obravnave in iz vseh izpovedeb prič je bilo jasno, da je Železnikar bil sicer prepričan o svojih anarhističnih idejah, a da ga je pri tem vodila brezmejna učemernost, nebrzdana monomanija, vsled katere bi bil, kako je dobro opomnil priča M. Kunc, z istem veseljem prevzel predsedstvo kake ljudovlade, kakor predsedstvo kake katoliške družbe.

V to samo jeden dokaz, ko se je čital Železnikarjev dnevnik, ki ima mimogrede povedano mnogo in gorostasnega gradiva, od navoda, kako se dela dinamit, kako se zažiga, do najhujših izrazov, katerih v navadnem življenju ni niti slišati, niti čitati, prišla je na vrsto tudi neka nemška pesen, katero je imel v svojem dnevniku zapisano. Pesen je zložil znani anarhist Most in natisnil jo v svojej „Freiheit“, od koder jo je Železnikar prepisal. A ko ga predsednik vpraša, od kod ima to pesen, ni povedal pravega vira, temveč rekel je, da jo je sam iz francoščine prestavil, in na nadaljnje vprašanje predsednikovo: ali zna tako dobro nemški, odgovoril je ponosno, da se je nemški po slovniči učil. Predsednik mu je potem s precejšnjim sarkazmom opomnil, da je jako veliko čudo, da sta Železnikarjev prevod in Mostova pesen do zadnje pičice popolnem jednak. A Železnikar se je na to mirno usel, misleč, da je vendar velik pesnik.

Razen zaslivanja prič je veliko časa vzelo prečitavanje raznih pisem, kakor pisma Miroslava Hubmajerja iz Bukarešta, kako obširnega „exposé“ policijskega ravnateljstva na Dunaji, zlasti pa veleizdajskih časnikov in tiskovin, ki so se čitale v tajnej seji, o katerej se pa ničesar poročati ne sme.

Zanimivo je bilo, kar sta pripovedovala priči Petrovčnik in Bajc. Prvi je kot užitinski pazušnik v „Prulah“ za nekim grmom na straži ležal, kar prideta blizu njega dva moža, jeden okoli 60 let, drugi mlajši kacih 40 let in se začneta razgovarjati, kako dolgo bodo ti še notri, na kar je mlajši odgovoril, da bodo v par mesecih že zvunaj. Na to je prvi zopet rekel: „Zaklada imamo dovolj, a kako bomo muničijo notri spravili?“ — To je najmanjša skrb! itd. — Priča je to takoj objavili, mlajšega tudi pozneje v „Zvezdi“ videl in dokazalo se je skoro z gostonj, da je bil to neki Fr. Br. — katerega pa nihče izmej zatožencev neče poznati.

Bajc pa je po noči mej 10. in 11. uro poslušal dva moža, ki sta se pogovarjala sedé na stopnicah pred njegovo hišo. Pripovedovala sta si, kaj sta opravila na svojih potovanjih. Jeden je bil v Celovci in na gorenjski, drugi na dolenjski strani. Dobila sta 80—100 mož, v 6 mesecih bode vse gotovo, pričelo se bode po vseh mestih. V Ljubljani bode se najprej magistratnemu svetniku Peroni glave odrezala, potem pa vse z dinamitom kvišku pognalo itd.

Tudi zaslivanje 3 petnajstletnih vajencev

Potiska, Mihiarja in Trosta ni bilo brez zanimanja. Izpovedovali so prav dobro, deloma celo premeteno in drastično je bilo, ko so pripovedovali, kako so na stopnicah na Žabjaku čitali puntsko tiskovino, „Maharuf au das Volk“, katero je bil Potisk svojemu mojstru Tumi izmaknil. Kako bi se bili iz te tiskovine radi kaj poučili, kako so potem šli pit itd. To je pač nadobudna mladina!

Velika večina prič odgovarjala je nemški in to tako dobro, da so se koroški Nemci kar čudili, da priče, deloma pripadajoče delavskim krogom in prišede iz ultra-slovenske Ljubljane, boljši nemški govore, nego marsikateri koroški Nemec. Le 5 prič ni bilo nemščine zmožnih, a to nikakor ni zadržalo obravnave, kajti predsednik Schrey je tako hitro in dobro tolmačil vprašanja in odgovore potrošnikom, da bi tega niti pričakovali ne bili.

Kakor smo že rekli, na dan se je spravila ogromna množina dokazilnega gradiva in ne mogli bi še danes dokončati tega poročila, kakor smo se namenili, ko bi hoteli navajati le glavne momente. Zato bodo zabeležili le to, kar se nam prikladno združi, kar sicer ni baš odločilno za pravdo, a vendar osvetljuje naše razmere. Ko se je zaslival „Ljudskega glasu“ urednik, čital se je iz tega lista članek z napisom „Laž moderna moč“ in notico „Kaj je „mob“? Čudom smo se čudili, da ta članek in ta notica nestra bila konfiskovana; v našem listu bi se niti četrtna te vsebine ne smela tiskati. Gospodje sodniki sami so se spogledovali, ko je tolmač ta članek preložil na nemški jezik, kajti v njem bil je „hud tabak“, a gosp. urednik Subadobnik članka niti poznal ni, o notici pa je rekel, da jo je zato v list potisnul, ker mu je manjšalo gradivo. Možu je sploh bilo tako tesno pri srci in v svojih zadregi pripovedoval je celo, da je menjica, katero je podpisal g. Regaliju, bila izstavljena na tri mesece, a se je pozneje spremenila v menjico à vista in mu se takoj čez osem dnij prezentovala.

Zaslivanje prič — katerih je bilo 40 — trajalo je nad štiri dni, vse so kolikor toliko izpovedovali obteževalno, dasi je bilo pri nekaterih videti, da neso popolnem proste bojazni, in da so pod uplivom terorizma. Kakšen bode izid, o tem se je ugibalo marsikje, najbolj pa v Celovci samem. Javno mnenje v Koroškej metropoli nagibalo je bolj na stran zatožencev in čuli so se glasovi: da treba zatožence izpustiti, na njih mesto pa posaditi priče. No, izid bil je v istini tak, da je marsikaterega presenetil, posebno pa tiste gospode, ki so pri tem najbolj prizadeti. Ne pristaje nam, kritikovati ali sploh kaj črhniti o tem, kar so porotniki za pravo spoznali, predmet našemu poročilu tudi ne sme biti obsodba sama, a to pa smemo vsekdar povedati, kar smo sami opazili in čuli.

Ta pravda imela je že s početka svojo posebno zgodovinc. Postopalo se je popustljivo, deloma tudi malomarno. Najprvo jo je nekdo v roke dobil, ki je vso stvar korenito zavozil in še le preiskovalnemu sodniku Ecklu se je z izrednim trudem posrečilo, da je stvar zopet spravil v tir in rešil, kar se je še rešiti dalo. Korakristično je tudi to, da je nekoliko preiskovalnih aktov mej potom iz Ljubljane v Celovec izginilo, da n. pr. mej preiskovalnimi listinami ni bilo niti jednega izvoda „Zukunft“. Je še več jednacih stvari, o katerih bi se dalo govoriti, a bojimo se, da smo itak že preveč povedali in prekočljivo dozdeva se nam vpra-

sreče živeti za drugačega. Čemu za drugačega, ko me še za sebe živeti ne veseli?

Popolnem sem bila popustila muziko, od kar sem bila se preselila v Petrograd; pa sedaj so se mi stari glasovir, stare sekirice zopet prijubile.

Nekega dne mi je bilo slabo in ostala sem sama doma. Katija in Sonija sta bili šli z njim v Nikolsko gledat novo zgradbo. Čaj je bil pripravljen, jaz sem šla v salon in, pričakujem jih, usela se za glasovir. Oprla sem sonato: quasi una fantasia, in začela sem igrati. Nikoga ni bilo ne videti in ne slišati, okna so bila odprta na vrt, in znani, otožno slovesni zvuki so se razlegali po sobi. Končala sem prvi del in, ne da bi vedela, pogledala sem po starej navadi v ta kot, v katerem je on navadno sedel, ko me je poslušal. Pa njega ni bilo; stol, katerega že davno ni nikdo premaknil, stal je v svojem kotu; skozi okno se je videl bezgov grm, sventilo se je na zapadu, in večerna svežost pihljala je skozi okna. Oprla sem se na glasovir, pokrila obraz z obema rokama in zamislila se. Dolgo sem sedela tako, z bolestjo se spominjala starega časa, ki

šanje, je li bilo treba vso pravdo postaviti pred potrošnike v Celovci.

Izid te pravde, ki je vsacega paznega čitatelja poučila o tem, kar se godi in nabaja v delavskih krogih in katera je razpršila marsikatero preoptimistične nazore, ni bil nekaternikom — kakor dobro vemo — po godu, pričakovali so kaj družega, in mnogo jih je, ki jim pritrjujejo, češ, nevarnost je mej nami, zakaj se ni postavil svarilen vzgled. A pomisli je treba, da so zatoženci itak dolgih osem mesecev sedeli v preiskovalnem zaporu in mej tem doma pri svojih podjetjih in rodbinah trplji veliko škodo, da so užili mnogo neprilik in strahu, in da jim bode prestana preiskava gotovo v vedno sverilo, kako nevarno je, spuščati se v protizakonita podjetja, da še sedaj ne morejo prosti dihati, ker visi še vedno nad njimi Damoklov meč v podobi ničnosti pritožbe, katero je uložil g. državni pravnik.

Upajmo torej, da bode ta pravda dobro uplovila kakor na zatožence tako tudi na njih somišljence, da bodo prepričani, da jih le redno vztrajno delo, ne pa anarhistične spletke in zarote, dovede do zboljšanja gmotnega stanja in da se le na podlagi zakonov more kaj doseči, da so vsa druga stranska pota in oviski pogibeljni, ker drže naravnost le na — zatožno klop.

Ako bode to prepričanje zavladalo v delavskih in obrtniških krogih, potem se bode vsaj lahko reklo, da je pravda Ljubljanskih krvavcev imela vsaj jedno dobro posledico.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. decembra.

Kakor „Pokrok“ poroča, je predsednik zbornice poslanec **državnega zabora** obiskal grofa Taaffeja, da se z njim dogovori, kdaj naj se zopet snide državni zbor po Božiči. Desnica želi, da začne državni zbor zopet zborovati že v 10. dan januvarja, kajti sicer bi državni zbor ne more rešiti še najpotrebnejših predlog. Minister poštedeljstva bode še v tem zasedanji predložili nov ribški zakon. Lani predloženega je namreč moral umakniti, ker so desničarji v njem videli rušenje avtonomije posameznih krovov. Sedanji zakon pa bode obsegal samo splošne določbe in puščal večji delokrog v tej zadevi deželnim zborom. — Včeraj je državni zbor vprijet zakon, da se še nadalje ustavijo porote za Dunaj in Korneuburg. Pri debati o tej stvari sta govorila pravosodni minister dr. baron Pražak in poslanec Sturm.

Organ nemških konservativcev zahteva, da bi se jedno že obstoječih nemških vseučilišč, ono v Inomostu ali pa ono v Gradiču, preosnovalo v **svobodno katoliško vseučilišče**. Posebno katoliško vseučilišče samo s prostovoljnimi doneski osnovati v Solnogradu, bilo bi tako težavno. Poseljivo bi se mnogo let ne moglo preskrbeti s potrebnimi učnimi pripomočki. „Vaterland“ misli, da 18 milijonov avstrijskih katolikov ima vendar pravico zahtevati, da se jim dá jedno vseučilišče.

„Reforma“ priporoča, da se osnuje patriotična **poljska liga** za varstvo poljske narodnosti in poljskih interesov. K tej ligi bi mogel pristopiti vsak Poljak, in bi moral uplačevati 2 odstotka svojih letnih dohodkov v skupni narodni zaklad. Tako ligo bi se priporočalo osnovati tudi pri nas. Vsakdo si lahko predstavi, kako hitro bi naraščal tak zaklad, v katerega bi po dva odstotka svojih dohodkov plačevali vsi slovenski domoljubni odvetniki, beležniki, profesorji, uradniki itd.

se več ne povrne in boječe mislila na bodočnost. Pa pred menoj ni bilo ničesar, kakor bi jaz ničesar več ne želela, ničesar več ne nadejala se. Ali je že zame življenje minulo! pomislila sem, začela zopet igrati vedno isti andante. Moj Bog! pomislila sem, odpusti mi, če sem kaj zakrivila, ali povrni mi vse, kar je bilo tako lepo v mojem srcu, ali pa nauči me, kaj mi je zdaj storiti? kako sedaj živeti? Šum koles zaslišal se je po potu in pred vrat, in zaslišali so se znani koraki in zopet utihnilo. Pa ti znani koraki neso vzbudili v meni prejšnjega čustva. Ko sem končala igro, zaslišali so se koraki za menoj in on mi je roko položil na ramo.

Jako umno si storila, da si zigrala to sonato, rekel je.

Molčala sem.

— Ali še nesi pila čaja?

Odkimala sem z glavo, pogledala ga pa ne sem, da ne bi zapazil sledu nemira na mojem obrazu.

— Kmalu prideta; konj je začel malo skakati, zato sta šli rajši peš od velike ceste. (Dalje prih.)

bezeg, ki stoji v vsem cvetju in ta mesec, ki stoji nad hišo, vse se je tako strašno in tako čudovito premenilo. Tako bladno je vse to, ki mi je bilo tako ljubo in draga! Ravno tako kakor nekdaj sva tiko sami sedeli s Katijo v vsprejemni sobi. Pa Katija se je zgubančila in postarala, njene oči ne blišče več od veselja in upanja, in izražajo sočutno žalost in pomilovanje. Ne navdušujeva se zanj tako kakor nekdaj, a le presojujeva ga, ne čudiva se več, da sva tako srečni, in ne pripovedujeva več vsemu svetu, kako sva srečni; mi le kakor zakleti šepetava druga drugoj, ter po stokrat poprašujeva druga drugo, zakaj se je vse tako premenilo? In on je ravno isti, samo globoke gube mej obrvmi se mu kažejo, več sivih las ima po sencib, in njegov globok in bister pogled mi vedno zakriva nekak oblak. Jaz sem ravno ista, pa v meni ni ljubezni, ne hrepenuja po njej. Ne čutim nikake potrebnosti trudit se, in ničesar me ne veseli. Kako daleč in kako nemogoče se mi zdi prejšnje navdušenje in ljubezen k njemu, prejšnje polno življenje. Ne razumela bi sedaj tega, kar se mi je prej zdelo tako jasno in pravično:

Vnajne države.

Francoska vladu neki misli od zbornice zahtevati, da bi jej dovolile provizorij za tri mesece, ker bodo posvetovanja o državnih potrebuščinah v zbornicah še le po Novem letu. Posvetovanja o dohodkih sta pa obe zbornici že končali. Zgoraj omenjeno namero je vladu že objavila dotičnemu zborničnemu in senatovemu odseku, ki je nič nista ugovarjala.

Nedavno je **nemški** kancsar Bismarck se v državnem zboru jako laskal socijalnim demokratom. Skoro bi bili misili, da ne poznamo kancelarja, kako rad menja svoja politična mnenja, da se sedaj zakon proti socialistom ne bode več upotrebovali. A sedaj že čujemo, da so iz Berolina pregnali socialistega Ewaldta, kateri je bil celo mestni odbornik. Povod temu je bilo to, ker je nedavno predsedoval dvema shodom, katera je razpustila policija. Pri jednem teh shodu je prišlo do pretepa meje delavci in policijo. — Deficit znaša letos v Prusiji 22 milijonov. Govori se, da bode zaradi tega dal finančni minister svojo ostavko.

Zdaj ko je **afrška konferenca** rešila določbe zastran svobodne piovbe po Nigrju in Congu, ima rešiti še nevtralitetno vprašanje. Francija in Portugalska želita, da bi se pojem nevtralitete preveč ne razteglil. Severnoameriški zastopnik Kasson je predlagal, da bi se boji, ki bi se vneli meje vlastmi, ki bodo podpisale pogodbo, ne smeli prenesti na nevtralno kolonialno ozemlje. Kazal je na to, kako so razvoj kolonij baš v Ameriki ovirali razni boji.

Po vseh evropskih državah so začeli premisljevati o zboljšanju kmetstva stanja. Iz Londona sedaj prihaja vest, da je **angleška** osrednja kmetijska zbornica sklenila prosto vladu, da se sestavi parlamentarna komisija, katera bi preiskovala uroke labrega stanja kmetijstva. Zlasti konservativci se zamenjajo potegovati za koristi kmetstva stanja.

Cetudi je Kitaj stavil take pogoje, da jih Francija ne more vspreteti, vendar Anglia še vedno skuša s svojim posredovanjem poravnati **francosko-kitajski** spor. Granville skuša na vse načine pregovoriti Kitaje, da naj prijenjajo. Pa tudi druge države neki hočejo posredovati. Nekemu angleškemu listu se namreč poroča, da so zastopniki tujih držav v Pekingu objavili kitajske vladi, da se 22. t. m. snidejo v posvet, da najdejo kako podlagi posredovanju meje Francije in Kitajem.

Na **Korei** je izbruhnil upor in sicer med nemškim banketom pri angleškem konzulu. Jeden kraljev sin in 6 ministrov je umorjen ali so pa belli v gore. Za varstvo Angležev prišla je jedna angleška topnjača pred glavno mesto Korejsko Soen. Upornik so požgali poslopje japonskega poslananstva.

Domače stvari.

— (Presvitli cesar) podaril je šolski občini Dragatuš 300 gld. za zgradbo šolskega poslopja.

— (Odbor prostovoljne požarne brambe Ljubljanske) na čelu stotnik g. Dobrlet predstavlja se je danes dopoludne g. knezoškof dr. Misiji in bil tako prijazno vspretet.

— (Za „Narodni dom“ v Ljubljani) daroval je občinski odbor v Ribnici na Kraujskem 10 gld. podpore. Znatne množine loterijskih sreček kupili so: občinsko poglavarstvo v Veliki Gorici na Hrvatskem in na Sušaku pri Reki, mestni zastop v Příbramu, sladornica v Zvolenovsi na Českem, „Sokol“ Karlovski in „Slovanska Beseda“ na Dunaju. Slava! Žveli nasledniki!

— (Iz zapora izpustili) so včeraj v Celoči divšega načelnika delavskega društva gospoda Kriegl-a, ker je državni pravnik v to dovolil, Thum-a, Sturm in Duit pa ostanejo nadalje v zaporu, dokler najvišje sodišče na Dunaji ne reši državnega pravnika pritožbe ničnosti. Železnikarja so baje že odpeljali v jetnišnico v Karlau, dasi je prosil na Grad v Ljubljano.

— († Janez Wolf.) Poročali smo že, da je duhoviti in izredno izobraženi umeteljnik pretekli petek umrl. Danes nam je poročati, da je bil v nedeljo popoludne pokopan in da ga je več osobnih prijateljev spremjalo na poslednjem potu in mu na prerani grob položilo krasen venec. Iz njegovega življenja pa naslednje podrobnosti. Pokojni Janez Wolf porodil se je 1825. l. v Leskovci na Dolenjskem. Bil je nezakonsk otrok in pisal se je s prva Pajer. Kdaj je ime spremenil, nam ni znano. Leta 1843 stopil je v vojake ter večino svojega vojaškega življenja prebil v Italiji, bil v Benetkah, Rimu, Janinu, kjer je imel prliko opazovati in studirati italijanskih mojstrov svetovno slavne umotvore. Dasi je postal nadporočnik in polkovni adjutant, ga vendar kljubu prigovaranju svojih tovarišev ni dalje trpelo mej vojaki in kvitoval je 1851. l. prostovoljno v Benetkah ter se odločil za umeteljnosc. Poprijel se je z vso navdušenostjo slikarstva, a godilo se mu je hudo in sam je pripovedoval, da je čestokrat s piskerčkom hodil po hrano v frančiškanski ali kapucinski samostan. Pozneje risal je pri nekej to-

varni uzorce, da je mogel živeti. Ko se je dovolj izvezbal preselil se je v Ljubljano, kjer je kmalu zaslužil kot prsten umeteljnik. Prve slike, katere je naredil imajo podpis „Janez iz Leskovca“. Število njegovih slik je tako veliko in cerkev, katere imajo kaj njegovih umotvorov, smejo biti po pravici ponosne. Ne le, da je bil pokojni Wolf prvi slikar na Kranjskem, sme se tudi trditi, da je bil umeteljnik, katerega ime se bode ohranilo v povestnosti slikarstva. Poznat in na glasu bil je tudi izven kranjskih mej in slavni Canon (Staščipka) in Anselm Feuerbach bila sta mu osobna prijatelja. Slednji ga je celo jedenkrat v Ljubljani obiskal. A dasi je imel taka znanja, se s tem ni prav nič okoristil, ker se ni mogel odločiti, da bi ostavil domovino in poskusil svojo srečo na tujem. Pri nas pa še ni tacih odnošajev, da bi umeteljnik mogel obogateti. Umeteljnost še nema pravih poznavalcev in često se prigodi, da se ne gleda, kdo bode naslikal kako podobo, temveč vpraša se: kdo dela ceneje? Vsled teh za umeteljnost neugodnih odnošajev in pa vsled nesreč v svoji obitelji, prežil je pokojnik mnogo nezgod in mnogo bede, vse življenje njegovo bilo je neprestana borba za obstanek in še zadaje dñij zaruibil mu je trdorščen upnik celo barve, copiče in vse slikarsko orodje. Smrt rešila ga je zemskega trpijenja, nam pa vzela slikarja, ki ga bomo teško pogrešali. Škoda posebno, da mu ni bilo dano, da bi nam bil deželni muzej „Rudolfinum“ okrasil s svojimi genialnimi proizvodi. Blag mu spomin!

— (Vojna imenovanja.) Kot poročniki v rezervi so imenovani: V pehoti: Jednotni prostovoljci in podčastniki v rezervi: Evgen Jabornik pl. Altenfels, Eduard Detter, Karol Wittmann in Rudolf Toman vsi pri 17. pešpolku; — Viktor Kočevar in Anton Bianchi pri 7. pešpolku; Vladimir Candolini pri 82. pešpolku; Friderik Blank pri 31. pešpolku; Gustav Stedry pri 65. pešpolku; Ivan Krisper pri 70., Vojteh Vodak pri 90., Josip Kržšnik pri 16., Karol Čibej pri 78., Friderik Ahn pri 96., Vladimir Janžekovič pri 78. pešpolku. Pri lovcih: Viktor Pesjak 8. lovskega bataljonu, A. Hinterseber pri 19., Karol Čermak pri 7. lovskega bataljonu. Pri konjici: Josip Kušar pri 10. polku dragoncev. — Pri topničarstvu: Avgust Faleschini, Friderik Mayer in Edmund Unger pri 12. polku, Ferdinand Alber pri 12. polku, Teodor Kornke, Herman vitez Rainer in Andrej Dominkuš pri 12. topničarskem polku.

— (Iz Krškega) se nam piše 15. dec.: Občni zbor je imelo včeraj naše bračno društvo. Obiskovan ni bil obilo, a se je vendar tako obnesel, da smemo z ozirom na korist tega potrebnega društva zadovojni biti. Veselo je bilo slišati iz ust gosp. blagajnika, da ima društvo obilo lepega inventara in še desto gotovine (75). Po volji je bil tudi predlog, da se zopet skrbi za petje in da se pri naročevanju ozira na vse slovenske časopise. Posebno hvalevredno je pa to, da so prišle v odbor tri nove delavne moći namreč g. Bogdan Kobal, g. Šim. Paternoster in g. Bož. Valenta. Zdaj se smemo nadejati, da nam društvo zopet kako veselico s petjem ali glediščem priredi. Res, naše bračno društvo je tukajšnje domoljube veliko stalo. Zato ne sme zaspasti; mora marveč biti ognjišče, kjer se omikan domoljubi grejejo.

— (Dober kup večerja.) Bergantova krčma v Krakovem je na dobrem glasu zavoljo izvrstnega naravnega vina in tudi zavoljo okusnih jedij, zlasti pečenka je baje vsak večer kaj dobra. To so izvedeli tudi nekateri člani po vsem svetu razkropljene družine uzmovičev in so se hoteli prepričati, je li pečenka res vredna tiste hvale, ki jo uživa še daleč za mejami Krakovskimi in Trnovskimi. Porabili so sinoč trenutek, ko je gospodinja zapustila kuhičko, odrezavši prvi kos pečenke, da jo nese gostu na mizo. Ko se vrne v kuhičko, zapazi, da je izginila vsa pečenka raz ognjišče, z njo pa tudi velika koza, v katerej se je pekla, ker sicer bi se bil tat polil in pomazal. Iz porcij, ki bi ljudi bila dala pečenka, se sklepa, da je družina uzmovičev v tem predmestju zelo velika. Kako je teknila večerja, ali je bilo tudi kaj na jednak način pridobljenega vina zraven, se ne ve; samo to je znano, da krčmarica in nje gostje niso imeli povoda, zaklicati tatovom: „Dober tek!“

— (Napad.) Včeraj zvečer je blizu „Zelenega briča“ graščaka Tomeka hlapca, ki je nesel mleko v grad, napal drugi hlapec. Tomekova hlapca je komaj ubežal.

— (Zgubila) se je na potu iz Strelišnih v Slonove ulice zlata ura, vredna 20 gold, na potu iz nunske cerkve pa srebrne vilice in nož.

— (Surovost.) Poštni nabiralnik na oglu Cojzove ceste so včeraj v noči neznani lopovi z blatom ometali in uložena pisma onesnažili.

— (Mrtvega) so našli v hlevu gostilnice pri Židanu moža, katerega so pripeljali v mrtvašico k sv. Krištofu. Umrl je baje naravne smrti.

— (Vodnjak) 14 metrov globok, v katerem je bilo še 2 metra vode, padel je na glavo danes opoldne tesar Brajar na Poljanah v Predovičeve hiši. Zgodilo se mu ni nič drugega nego, da se je malo opraskal na obrazu in na rokah.

— (Pretepi.) Na Ilovci stepli sta se dve ženski. Jedna je drugo razdrapala po obrazu in jo suvala s čevljem v trebuh. Mož tepene ženske, hotel se je maščevati, pretepel je žensko zmagovalko, ranil jo z nožem na roki in jo sunil z nožem tudi večkrat v prsi, a je k sreči ni nevarno ranil. — Na Starem trgu pa so napravili včeraj zvečer vajenci raznih strok, kar pravilen boj mej seboj in se obdelaval po obrazih, da je kri kar curda iz nosov.

— (Tatvine.) Pri sprevodu knezoškofa v stolno cerkev zadnjo nedeljo ukral je neznan tat ženski z dežele mošnjiček, v katerem je bilo 12 gl. denarja. — V prodajalnici gosp. Giontinia ukral je včeraj nekemu tukajšnjemu knjigovezu neznan tat velik zavitek že nakupljenih reči. —

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 16. decembra. Po končani predstavi v Karlovem gledališču navstal je ogenj, ki se je še o pravem času zapazil in udušil, da se bodo predstave i nadalje nepretrgano vrstile.

— Načelnika „Giro-Cassenvereina“ Baldaya je policija prijela. V blagajnici baje manjka 166.000 gold.

Razne vesti.

* (Pamflet na srbskega kralja Milana.) Više mestno glavarstvo v Temesvaru zasečilo in ubranilo je pošljitev veliko tiskanih pamfletov na srbskega kralja Milana. Prijatelj kneza Karageorgjeviča sestavili so te puntarske in proti kralju Miljanu obrnene spise in jih dali tiskati v 2000 izvodih. Nekaj teh brošur poslali so tudi ministerjemu predsedniku Tiszi.

* (Neverjetna marljivost nemških uradnikov.) Marsikomu, sosebno uradnikom je zaano, da davkarje sestavljajo in predlagajo računskim oddelkom finančnih oblastev posamežnih krovov celoletne davkovne račune o direktnih davkih in dotočnih dokladah v pregled. Človek bi mislil, da se takri računi pregledajo in rešijo v jednem ali vsaj v poludrugem letu. Da se pa kje v našem cesarstvu odiša pregled teh računov in kontrola poslovanja davkovnih uradov na pet, deset, petnajst ali šestnajst let, je skoraj neverjetno, a resnično in žalostno. A z veseljem in z nekakim ponosom konstatujemo, da se kaj tacega ne godi v našej slovenskej stolici in da slovenski državni uradnik stori o pravem času svojo dolžnost, pač pa pri fiančnem računskem oddelku finančnega dejavnega vodstva v Dolenjji Avstrijskej. Tedaj nemški uradniki cesarske stolice, ki bi imeli biti uzor marljivosti vsem uradnikom drugih krovov, tako uradujejo. Na ukaz predsedništva dolenje-avstrijskega finančnega dejavnega vodstva sestavil se je sedaj poseben oddelek pri tem računovodstvu, ki bo mej drugim pregledoval grozne zastarele in zapršene račune ter potem nove vsakovrstne jednoletne davkovne račune moral rešiti v teku treh mesecov. Ker neso bili davkovni računi rešeni, tudi umirolovjeni davkovni uradniki ali njihove udove in sirote niso dobili varščine (kavcije) po več, največkrat po 10 let po dokončanem službovovanji nazaj. To bi bil vrišč in krik, ko bi se tako po polževu poslovalo mej slovenskimi uradnikom. Tako pa Dunajski listi o tem najnovejšem dolgoletnem škandalu nemških uradnikov mod.ostao molče, le Dunajski „Beamtent Zeitung“ nam poroča v nekem poslannem v št. 49. 5. t. m. o tej res uzornej marljivosti nemškega računskega uradništva. Morda so hoteli nemški uradniki z lenobo kljubovati štedilnej komisiji, da bi ta vsaj na Dunaji ne skrila številna uradnikov.

* (Dolgot podmorskega brzojava) znaša sedaj 111.000 km., žica je torej tako dolga, da bi se z njo dala naša zemlja trikrat oviti. Vsak kabel je narejen iz najmanj 40 žic, ki so vključne tako dolge, da bi se z njimi labko naredila 10kratna zveza mej zemljo in luno. Lastniki tega brzojava so 17 podmorskih brzojavnih društev in 4 države: Francoska, Angleška, Ruska in Laška, ki imajo kablike večje dolžine. Od teh 17 društev jih ima 8 svoj sedež v Londonu in v Novem Jorku.

* (Nesreča ob angleškem morskom nabrežju.) Iz Londona se piše 7. t. m.: Včeraj in predvčerjnjem razsajale so strašanske nevihte po morji ob angleškem nabrežju. Vsled tega pone-

srečilo se je obalo ladij. Pri Holyheadu, ne daleč od nabrežja, zapazilo je rešilno moštvo parnik "Pochard", ki s prav blizu suhe zemlje potapljal, a ga radi razstrela morja grozovitih valov in neviht nenesi mogli steti pogina. Parnik bil je na potu iz Londona do Liverpoola v Rotterdam. Niti jedna osoba se ni rešila: potniki in pomorščaki so utonili. — Ni severem obrežji Cronwalliskem potopil se je parnik "Alliance" in poginili so vsi ljudje. Po uradnih posetilih zgubilo je od zadnjega petka vsed neviht ob angleškem nabrežju 56 osob svoje življenje.

* (Take so.) Neko noč pozno pozvani v Perugradu nekdo na hišne duri zobozdravnika. Zobozdravnik ustane iz gorce postelje, gre odpirat in vidi pred seboj gospoda v kožuh zavitega z neko gospo. "Gospod doktor!" nagovori neznani prišel zobozdravnika, "izderite takoj tej gospej tukaj-le zeb!" in pokaže na trepetajočo in jokajočo lepo ženskelevalko. Zobozdravnik odvrne, da mora prej zogledati, morebiti bi se dala bolečina tudi drugače odstraniti. "Ni treba," ugovarja neznani, "kar izrute jeden zeb; je vse jedno, katerega; jaz Vam plačam za to 25 rubljev, in če bo gospo hudobolelo, še celo 50 rubljev." Zobozdravnik prosi za pojasnilo. "Pojasnim naj Vam to stvar? Pojasnim? Dobro, toraj čujte! Ta gospa tukaj-le je moja soprga... Da, moja soprga... Nocoj po noči skoči najedenkrat ljubeznična ženka kvišku, toži, da jo grozno boli zeb in trdi, da mora takoj k zobozdravniku. Čudna in sumljiva se mi je dozdevala ta nagla bolezen, ne ravno radi tega, da jo še nesno nikdar zobje boleli, marveč radi tega, ker ni nikakor pustila, da bi jo spremlijal. "Ostan le doma pri otrocih na gorkem," mi je rekla, "z menoj pojde jedna služkinja". Ko se odpelje, grem za njo in jo zasledujem. Oh! moja sumnja bila je opravičena. Peljala se je -- čuje in strmte g. doktor — k maskaradi! Na stopnjicah jo dohitim, primem in bajd, moralas je za kazeno — hočeš nočeš — k Vam. Gospod doktor, pojasnil sem Vam, kakor ste že zeli, zdaj le hitro izderite mojej soprog zeb, tu je denar!"... Klijuč zapeljivemu plačilu ni hotel zobozdravnik dreti zebu, rekoč, da je on zobozdravnik za bolne zobe, ne pa rabelj, kateri kaznuje zasačene zločince.

* (Dosednost.) Mala hčerka (brisaje prah po stolih k odhajajočemu očetu:) "Papa, sedaj sem Marička in brišem prah." — "Tako," reče na to papa veselo smijoč, "tedaj mi daj poljnub za slovo, Marička!" — "Oho, papa!" ugovarja mala bistromna deklica, "hišine ne smejo polju bovati milostivega gospoda!" —

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močrina v mm.
15 dec.	7. zjutraj	741.02 mm.	— 4.0°C	sl. svz.	jas.	
	2. pop.	739.26 mm.	+ 5.7°C	sl. jz.	d. jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	737.56 mm.	+ 6.2°C	z. jz.	obl.	

Srednja temperatura + 7.9°, za 3.7° nad normalom.

Dunajska borza

dné 16. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	81	gld.	80	kr.
Srebrna renta	82	"	90	"
Zlata renta	104	"	—	"
5% marenca renta	97	"	—	"
Akcije narodne banke	857	"	—	"
Kreditne akcije	294	"	50	"
London	123	"	35	"
Napol.	9	"	76	"
C. kr. cekini	5	"	78	"
Nemške marke	60	"	20	"
4% državne srečke iz 1. 1854	250	gld.	125	75
Državne srečke iz 1. 1864.	100	gld.	171	75
4% avstr. zlata renta, davka prosta	104	"	05	"
Ogrska zlata renta 5%	124	"	—	"
" papirna renta 5%	95	"	75	"
5% štajerska zemljišča, od. ez. oblig.	104	"	50	"
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	117	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	122	"	20	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	110	"	25	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	"	70	"
Kreditne srečke	100	gld.	180	—
Rudolfove srečke	10	"	18	25
Akcije anglo-avstr. banke	120	"	99	10
Trammway-društ. velj. 170 gld. a. v.	211	"	—	"

Zahvalo

izrekam v svojem in v imenu svojih otrok vsem sorodnikom, priateljem in znancem za milo sočutje in tolazbo, katero so skazovali o bolezni in smrti mojega nepozabljivega soproga

JAKOBA PETRIČA,
posestnika v Vrdu pri Vrhniku,

Posebno se še prisreno zahvaljujem za podarjene krasne vence, slav. Vrhniški Citalnici, gospodom pevcom za milo nagrobnice, kakor tudi požarni braambi v Vrdu, sploh vsem prijateljem, kateri so se tako obilno udeležili pogreba mojega soproga.

V Vrdu pri Vrhniku, dné 4. decembra 1884.

Marija Petrič,
soprga.

(797)

Vezani kozolec

z osmimi okni

prodaja se po nizkej ceni. Kdor ga želi kupiti, zve natančneje pri upravnosti tega lista. (782-6)

Razpis

dveh novih pazniških služeb II. razreda v deželnih prisilnih delavnici v Ljubljani.

V prisilnih delavnici v Ljubljani se bodeli oddali dve stalni pazniški službi II. razreda z letno plačo po 300 gld., s službeno obleko, s stanovanjem v delavnici in z 1 1/2 funta kruha na dan.

Prošnjiki za ti službi naj svoje prošnje z dokazi starosti, stanu, trdnega zdravja in krepke poštave, neomadavanega življenja (priljeno tudi znamenje kakega rokodelstva) in popolne zmožnosti slovenskega in nemškega jezika (zmožnost laškega jezika daje prednost) in z dostavkom, ali so z uradniki ali služabniki prisilne delavnice v rodu ali svaštvu, izročijo (in sicer kdo more osebno).

do 5. januarija 1. 1885.

upravnosti deželnih prisilnih delavnice. (787-3)

Za Božične praznike!

Orehove, medene, mandelbove in cvebaste potice, šarkelne, mali kruh, orehove kifelce, kolače, podobe iz marzipana, razne vrste finega cvibaka za čaj, namizje in druge fine pekarije priporoča, zagotavlja najizvrstnejšo postrežbo,

Ivan Föderl-a fina pekarija
Lingove ulice. (801-1)

V „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani

so izše in se dobivajo sledeče knjige:

NOV.

Roman. Spisal Turgenjev, poslovenil M. Malovrh. — MI. 8°, 32 pôl. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — MI. 8°, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Dubrovski.

Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P. — MI. 8°, 122 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledeče:

slovenske lepoznanke knjige:

I. zvezek, ki obsegata: Stenografija, spisal dr. Ribič. — Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešeren ali Preširen, spisal Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trstvo z grozdom na Ruskem, spisal dr. Vošnjak. — Čegava bode, novelica, spisal J. Ogrin. Velja 15 kr.

II. zvezek, ki obsegata: Erazem Tatenbah, izvirna povest, spisal J. Jurčič. Velja 25 kr.

V. zvezek, ki obsegata: Meta Holdenius, roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 25 kr.

VI. zvezek, ki obsegata: Kazen, novela, francoski spisal H. Revière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki, francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 15 kr.

Za vse 4 zvezke naj se priloži še 15 kr. poštnine, za posamezne zvezke pa 5 kr.

Učici:

15 decembra.

Pri Št. Ljubljana: Littman

— Dunaj. — Deak iz Trsta.

— Polak iz Grada. — Ba-

derer iz Dunaja. — Schä-

tzta. — Dubina iz Bu-

dimpešte. — Braun iz Du-

naja. — Rainer iz Ru-

lollovega. — Roll iz Reke.

T. Štuhly iz Kočevja. — Schäfner Handel iz Pagina. —

Pri Št. Ljubljana: Frisch iz Brucka. — Littman

— Dunaj. — Deak iz Trsta. — Schäfner Handel iz Pagina. — Littman

— Dubina iz Budimpešte. — Braun iz Dunaja. — Rainer iz Rulolla. — Roll iz Reke.

T. Štuhly iz Kočevja. — Schäfner Handel iz Pagina. — Littman

— Dubina iz Budimpešte. — Braun iz Dunaja. — Rainer iz Rulolla. — Roll iz Reke.

T. Štuhly iz Kočevja. — Schäfner Handel iz Pagina. — Littman

— Dubina iz Budimpešte. — Braun iz Dunaja. — Rainer iz Rulolla. — Roll iz Reke.

T. Štuhly iz Kočevja. — Schäfner Handel iz Pagina. — Littman

— Dubina iz Budimpešte. — Braun iz Dunaja. — Rainer iz Rulolla. — Roll iz Reke.

T. Štuhly iz Kočevja. — Schäfner Handel iz Pagina. — Littman

— Dubina iz Budimpešte. — Braun iz Dunaja. — Rainer iz Rulolla. — Roll iz Reke.

T. Štuhly iz Kočevja. — Schäfner Handel iz Pagina. — Littman

— Dubina iz Budimpešte. — Braun iz Dunaja. — Rainer iz Rulolla. — Roll iz Reke.

T. Štuhly iz Kočevja. — Schäfner Handel iz Pagina. — Littman

— Dubina iz Budimpešte. — Braun iz Dunaja. — Rainer iz Rulolla. — Roll iz Reke.

T. Štuhly iz Kočevja. — Schäfner Handel iz Pagina. — Littman

— Dubina iz Budimpešte. — Braun iz Dunaja. — Rainer iz Rulolla. — Roll iz Reke.

T. Štuhly iz Kočevja. — Schäfner Handel iz Pagina. — Littman

— Dubina iz Budimpešte. — Braun iz Dunaja. — Rainer iz Rulolla. — Roll iz Reke.

T. Štuhly iz Kočevja. — Schäfner Handel iz Pagina. — Littman

— Dubina iz Budimpešte. — Braun iz Dunaja. — Rainer iz Rulolla. — Roll iz Reke.

T. Štuhly iz Kočevja. — Sch